

Lezen

Door Manuel Stoffers

Bescheiden heroïek
Boeken over fietstochten verschijnen regelmatig, maar er zijn er maar weinig die zo aanspreken als *De nieuwe fiets* van Dirk Jan Roeleven (L.J. Veen, € 18). In nauwelijks twee maanden is het boek al aan zijn derde druk toe. Roelevens fietstocht was op zichzelf niet zo bijzonder. De documentairemaker kocht een racefiets in Noord-Italië en fietste het lichte karretje binnen twee weken via Zwitserland, de Vogezes, Luxemburg, de Ardennen en Zuid-Limburg terug naar huis. Rugzakje om, overnachten in hotelletjes. Ook de lichamelijke prestaties zijn niet uitzonderlijk: de meeste dagafstanden blijven onder de 100 km, de gedroomde Alpenpassen moet de auteur links laten liggen vanwege de sneeuw en van de 1247 km die de ondertitel als totale reisafstand vermeldt, zit Roeleven honderden kilometers in de trein: van de fiets gejaagd door weerzin (tegen Zwitserland en Luxemburgers), slecht weer (Vogezes) of verlaten naar zijn huis en

lief (in Nederland). In zijn voorbereidingen wint de verbeelding het vaak van de realiteitszin. Een *sentimentalista* wordt de veertiger in het boek genoemd en "een jongen vermomd als man". Roeleven vergeet zelfs om een regenjas mee te nemen en komt pas onderweg tot de onaangename ontdekking dat de Touretappes die hij wil nafietsen over grote en drukke wegen verlopen...

Niet de fietstocht zelf, maar de manier waarop Roeleven beschrijft wat de reis met hem doet, is indrukwekkend en tilt zijn boek ver uit boven een gewoon reisverslag. De tocht leidt tot ontroerende en soms pijnlijke herinneringen en momenten van bezinning op zijn leven: het onuitwisbare verlangen naar zijn vroeg overleden vader, de aangrijpende dood van goede vrienden, het gemis van eigen kinderen. Het boek is bovendien een feest van herkenning in zijn weergave van alle kleine twijfels, onzekerheden en gevoelens van triomf die je als fietser onderweg ten

deel vallen. De heroïek is bescheiden, maar daarom des te herkenbaarder. *De nieuwe fiets* verwoordt op een ontroerende manier wat een lange fietstocht in je losmaakt. Wie fietst komt zichzelf tegen. De meesten van ons ondergaan dat alleen maar, Roeleven heeft het weten te vangen in zijn observaties.

Yes, they can!

Ligfietsers voor het Capitoel? De foto siert het omslag van een recent boek van de Amerikaanse politicoloog J. Harry Wray, getiteld *Pedal Power. The quiet rise of the bicycle in American public life* (Paradigm Publishers 2008, vanaf € 11).

Hè? Amerikanen fietsen toch niet, behalve als ze Armstrong of LeMond heten? Toch wel – en steeds meer, zo blijkt uit het boek van Wray.

Er is een toenemend aantal organisaties en politici dat zich hard maakt voor de fiets en bovendien wordt er meer geld dan ooit uitgegeven aan fietsvoorzieningen, zowel op federaal niveau als in verschillende steden. Dat klinkt als al te goed nieuws en ik ben nog niet helemaal overtuigd dat "change has come to America". Maar wie weet, krijgt Wray gelijk, want inmiddels is er nog een boek verschenen met deze boodschap: Jeff Mapes, *Pedaling revolution. How cyclists are changing American cities* (Oregon State University Press, 2009, vanaf \$12). *Yes, they can!*

Pedal powered catamaran

In *Velo Vision 34* van juni 2009 vind je een test van de *KMX Cobra-trike* (€ 1399), een zwaar gebouwd basismodel voor wie het triken eens wil uitproberen. Inspirerender vond ik de lezersrapportage over een pedaal-aangedreven katamaran. Clemens Winter uit de buurt van Straatsburg beleefde al een tijdje veel

plezier aan zijn *Duotrike*, een zogenaamde *sociable* of trike voor twee personen naast elkaar. Daardoor op een idee gebacht, kocht hij een *Seacycle*-katamaran met twee onafhankelijke aandrijfunits, gemaakt door Meyers Boat Company (\$ 2785). Winter plaatste er ligfietsstoelen op, fabriceerde bevestigingspunten voor een afzak en een tentje – en trapt nu met 5 tot 7 km per uur alleen of getwee over het Bodensee en de kanalen in Noord-Frankrijk. Voorzien van een anker, kampeert hij het liefst midden op het water, ver weg van de havens en de beschaving: "the most efficient stress-relieving treatment I can imagine." Daarvoor moeten ook in waterrijk Nederland genoeg liefhebbers te vinden zijn. Tot slot nog meer *sociable*-nieuws: de

DuoQuest van Velomobiel.nl trekt internationaal de aandacht. In *Velo Vision 34* verscheen een stukje met foto, waarin wordt uitgelegd dat er achterin de 127 cm brede velomobiel plaats is voor een kinderzitje. En in het blad van de Deense ligfietsvereniging figureert de dubbele *Quest* prominent op het omslag. Het maken van de "familie-mobiel" met zijn dubbele aandrijfsysteem heeft meer tijd gekost dan het produceren van twee *Quests*, meldt Ymte Sijbrandy in *Velo Vision*. Het zal mij benieuwen of het bij een prototype blijft.

Clemens Winter, foto www.humanpoweredboats.com.

